

Olsztyn, 12 czerwca 2017 r.

PS-III.865.2.2018.GM

Szanowna Pani
Krystyna Dudzińska
Dyrektor Urzędu Pracy
Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, Al. M. J. Piłsudskiego 64B, 10-450 Olsztyn, Regon: 510928871, NIP: 739-14-23-121

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pani Krystyna Dudzińska, powołana na stanowisko Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie z dniem 10 sierpnia 2009 r.,
- Pani Katarzyna Pietkiewicz, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie z dniem 12 sierpnia 2009 r.,
- Pani Grażyna Głowczyńska, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego z dniem 1 lipca 2006 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko- Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Genowefa Macina, inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa 12/2017, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu

Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodniczący zespołu kontrolnego;

- Pani Marta Piątek, kierownik Oddziału Pracy i Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, legitymacja służbowa 12/2016, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego;

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, nr FK-IV.0030.187.2018 z dnia 12 marca 2018 r.

[Dowód: akta kontroli str. 2]

Termin kontroli: 15-16 marca 2018 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 2/2018.

Zakres objęty kontrolą:

Zadania związane z przyznawaniem bonów na zatrudnienie oraz przestrzeganie zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel.

Okres objęty kontrolą:

Od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 111 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 ze zm.).

Ileokroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 ze zm.);
- MRPiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- UPPO – oznacza to Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie;
- FP – oznacza to Fundusz Pracy;
- Starości – oznacza to Starostę Olsztyńskiego;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie;
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie;

- Regulaminie – oznacza to Regulamin Organizacyjny Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie.

Przepisy prawa obowiązujące w zakresie realizacji zadań związanych z przyznawaniem bonów na zasiedlenie oraz przestrzeganie zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel, to:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 645 ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 ze zm.);
- ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. nr 59 poz. 404 ze zm.);
- rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1);
- rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9);
- obwieszczenie ws. wysokości zasiłku dla bezrobotnych.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki

ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności podmiotu kontrolowanego pod względem przestrzegania prawa w zakresie realizacji zadań związanych z przyznawaniem bonów na zatrudnienie oraz przestrzeganie zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel w okresie od 1 stycznia do dnia kontroli.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentów obejmujących przyznawanie bonów na zatrudnienie, akt osobowych osób bezrobotnych, danych statystycznych przedstawionych przez UPPO oraz wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora, Zastępcę Dyrektora i kierownika Działu Rynku Pracy.

W kontrolowanym okresie, PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu

Organizacyjnego Zespołu Urzędów Pracy zatwierdzonego przez Prezydenta Olsztyna Zarządzeniem nr 419 z dnia 21 października 2014 r. oraz przez Zarząd Powiatu w Olsztynie Uchwałą nr 205/4/2014 z dnia 21 października 2014 r., wprowadzony do stosowania przez Dyrektora UPPO zarządzeniem nr 25/2014 z dnia 22 października 2014 r. Regulamin zawierał m. in. załącznik nr 3 - „Zasady funkcjonowania Filii w Dobrym Mieście” i załącznik nr 4 – „Zasady funkcjonowania Filii w Biskupcu”.

[Dowód: akta kontroli str. 3-39]

Zgodnie z regulaminem obowiązującym w okresie objętym kontrolą, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialny był Dział Rynku Pracy (§ 26 regulaminu), który wchodził w skład Centrum Aktywizacji Zawodowej.

Zadania z zakresu przyznawania bonów na zatrudnienie w UPPO i w filiach realizowało łącznie trzech pracowników, dwóch specjalistów ds. programów - stażystów oraz w Filii w Biskupcu – specjalista ds. programów.

[Dowód: akta kontroli str. 40-49]

I. Wewnętrzne regulacje dotyczące przyznawania bonów zatrudnieniowych

UPPO w Olsztynie realizował ww. formę aktywizacji przede wszystkim w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także w oparciu o opracowane kryteria podziału Funduszu Pracy w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia w 2016 r. Opracowane kryteria precyzowały, że bon zatrudnieniowy może otrzymać osoba bezrobotna :

- dla której urząd nie posiada oferty pracy lub innej formy aktywizacji;
- która w ramach wydanego bonu będzie zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy;
- preferowane będą osoby bezrobotne które, dotychczas nie korzystały z finansowej pomocy urzędu pracy, które planują podjęcie zatrudnienia na terenie powiatu olsztyńskiego lub Olsztyna.

Bon zatrudnieniowy nie może być przeznaczony na:

- zatrudnienie u pracodawcy będącego członkiem rodziny w pierwszym stopniu

pokrewieństwa dla bezrobotnego;

- zatrudnienie u pracodawcy posiadającego zaległości wobec ZUS, Urzędu Skarbowego, Urzędu Gminy;
- zatrudnienie u pracodawcy, u którego bezrobotny przed podjęciem zatrudnienia odbywał staż lub był zatrudniony.

[Dowód: akta kontroli str. 50-53]

W 2018 r. został opracowany *Regulamin przyznawania bonu zatrudnieniowego dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia*, który określał:

- dla kogo przeznaczony jest bon zatrudnieniowy,
- procedurę ubiegania się osoby bezrobotnej o przyznanie bonu na zatrudnienie,
- obowiązki pracodawcy, który ubiega się o zatrudnienie bezrobotnego, któremu wydano bon zatrudnieniowy.

[Dowód: akta kontroli str. 54-59]

II. Upowszechnianie informacji o możliwości skorzystania z bonów zatrudnieniowych

UPPO w Olsztynie informacje o możliwości skorzystania z bonów zatrudnieniowych upowszechnia:

- a) podczas sporządzania profilu pomocy (niezwłocznie po rejestracji), przekazuje się informację o formach pomocy, z których może skorzystać osoba bezrobotna,
- b) podczas sporządzania indywidualnego planu działania,
- c) podczas grupowych i indywidualnych informacji zawodowych – osoby rejestrujące się po raz pierwszy obowiązkowo są zapisywani na grupowe spotkania informacyjne, podczas których są przekazywane informacje o formach pomocy świadczonych przez urząd,
- d) poprzez ulotki informacyjne rozmieszczone w siedzibie urzędu,
- e) poprzez stronę internetową urzędu pracy,
- f) podczas spotkań z doradcą klienta lub doradcą zawodowym.

[Dowód: akta kontroli str. 60]

III. Dane finansowe

Łączna kwota środków FP na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2016 r. w UPPO w Olsztynie wyniosła **13.384.400 zł**.

Na przyznawanie bonów zatrudnieniowych w 2016 r. zaplanowano kwotę **63.500 zł**, z Funduszu Pracy.

W 2016 r. w UPPO w Olsztynie na przyznanie bonów zatrudnieniowych wydatkowano kwotę **62.255,75 zł**, w tym środki finansowe przeznaczone na refundację kosztów zatrudnienia w ramach umów zawartych w 2015 r. w kwocie 45.363,23 zł oraz umów zawartych w 2016 r. w kwocie 16.892,52 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 63-73]

IV. Dane statystyczne

Kontrolujący sprawdzili zgodność danych przedstawionych odnośnie wydatkowania kwoty na bony zatrudnieniowe z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdaniem MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień roku 2016. Ustalono, że są one zgodne z danymi umieszczonymi w przedłożonym kontrolującym sprawozdaniu MRPiPS-02.

[Dowód: akta kontroli str. 74-76]

W 2016 r. w UPPO w Olsztynie 6 osób bezrobotnych złożyło wnioski o przyznanie bonu zatrudnieniowego, z czego 1 osoba bezrobotna zrezygnowała jeszcze przed jego przyznaniem. Umowy dotyczące pomocy finansowej w formie bonu zatrudnieniowego w 2016 r. zawarto z 4 pracodawcami. Dwie umowy zostały rozwiązane w związku z rezygnacją pracownika.

[Dowód: akta kontroli str. 77-80]

Kontrolujący sprawdzili zgodność danych przedstawionych odnośnie liczby osób, którym przyznano bony zatrudnieniowe z danymi zamieszczonymi w sprawozdaniu MPiPS-01. Ustalono, że powyższe dane są ze sobą zgodne.

[Dowód: akta kontroli str. 81-213]

Kontrolujący ustalili, że Starosta Olsztyński wydatkując środki Funduszu Pracy podczas realizacji umów dotyczących pomocy finansowej w formie bonu zatrudnieniowego prawidłowo stosował regulujące przedmiotowy zakres przepisy wynikające z ustawy z dnia

20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Przestrzegane były również zapisy wynikające z rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy „*de minimis*” (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) lub w rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9).

Pełna lista zrealizowanych umów dotyczących pomocy finansowej w formie bonu zatrudnieniowego, z imieniem i nazwiskiem osoby bezrobotnej, datą złożenia i rozpatrzenia wniosku oraz datą podpisania umowy i wysokości przekazanych środków w formie tabelarycznej stanowi załącznik do niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego.

W trakcie kontroli zweryfikowano 3 umowy dotyczące pomocy finansowej w formie bonu zatrudnieniowego (50%), pierwsze trzy pozycje zestawienia „Wnioski o przyznanie bonu zatrudnieniowego złożone w 2016 r. rozpatrzone pozytywnie”, znajdującego się w aktach kontroli (poz. 1-3).

[Dowód: akta kontroli str. 77-78]

W 2016 r. nie było wniosków rozpatrzonych negatywnie.

[Dowód: akta kontroli str. 79]

V. Procedura przyznawania bonów na zatrudnienie

Zgodnie z art. 66m ust. 1 ustawy, na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy, który stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon. Przyznanie bonu zatrudnieniowego następowało na podstawie indywidualnego planu działania.

[Dowód: akta kontroli str. 79]

Starosta przyznając bon zatrudnieniowy, określał termin jego ważności. Realizacja bonu zatrudnieniowego następowała na podstawie umowy zawieranej przez starostę z pracodawcą, którym zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy może być jednostka

organizacyjna, chociażby nie miała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają co najmniej jednego pracownika. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego był obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy. Starosta refundował pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1. Pracodawca był obowiązany do dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

Kontrolujący stwierdzili, że we wszystkich poddanych analizie dokumentach wnioski o przyznanie bonu zatrudnieniowego dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia składane były na funkcjonującym w urzędzie formularzu wniosku, spełniały wymagania wynikające z zapisu art. 66m ust. 1 i 3 ustawy.

Formularz wniosku zawierał następujące elementy:

- dane wnioskodawcy, na które składały się: imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres do korespondencji, nr PESEL, nr telefonu, adres e-mail, informacje dotyczące obecnego miejsca zamieszkania;
- uzasadnienie wniosku;
- pouczenie dla osoby bezrobotnej o zasadach przyznawania bonu zatrudnieniowego;

Bezrobotny potwierdzał na piśmie, że zapoznał się z zasadami przyznania bonu zatrudnieniowego.

[Dowód: akta kontroli str. 214-215]

Złożone wnioski weryfikowane były przez pośrednika pracy/doradcę klienta, który sprawdzał: wiek wnioskodawcy, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, ustalony profil pomocy, czy wnioskodawca dotychczas korzystał z innych form pomocy oraz czy indywidualny plan działania uwzględniał możliwość skorzystania z bonu zatrudnieniowego. Pośrednik pracy/doradca klienta sprawdzał także, czy dla osoby bezrobotnej wnioskującej o przyznanie bonu zatrudnieniowego, były oferty pracy i czy jest zasadność przyznania bonu zatrudnieniowego. Następnie kierownik działu potwierdzał spełnienie kryteriów przyznania bonu zatrudnieniowego, a Dyrektor zatwierdzał wniosek do realizacji.

[Dowód: akta kontroli str. 216-218]

Na formularzu opinii doradcy klienta dotyczącej przyznania bonu zatrudnieniowego, osoba bezrobotna potwierdzała własnoręcznym podpisem oraz datą otrzymanie bonu

zatrudnieniowego wraz z podaniem numeru wydanego bonu oraz określeniem terminu ważności bonu.

UPPO w Olsztynie w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o przyznanie bonu zatrudnieniowego dla osoby do 30 roku życia, informował wnioskodawcę o sposobie rozpatrzenia wniosku, udzielając dodatkowo instrukcji na temat kroków jakie wnioskodawca powinien podjąć celem dalszego procedowania pozytywnie rozpatrzonego wniosku. W poddanych kontroli sprawach nie było ani jednego przypadku rozpatrzenia wniosku po terminie, a w większości przypadków wnioski były rozpatrywane w ciągu kilku dni od daty wpływu. Bezzwłoczne informowanie bezrobotnych o sposobie rozpatrzenia wniosków o przyznanie bonu zatrudnieniowego, należy traktować jako bardzo dobrą praktykę.

Jak ustalili kontrolujący, wszystkie pozytywnie rozpatrzone wnioski o przyznanie bonu zatrudnieniowego składane były przez uprawnione osoby.

[Dowód: akta kontroli str. 77-78]

Kontrolujący ustalili, że przy rozpatrywaniu wniosków o przyznanie bonu zatrudnieniowego Starosta Olsztyński w okresie objętym kontrolą kierował się obowiązującymi przepisami prawa, badał dokładnie stan faktyczny i zwracał uwagę aby wydatkowanie środków publicznych odbywało się w sposób racjonalny i gospodarny. Wydatkowane środki rozdzielał jasno i przejrzysto, równo traktował wszystkich bezrobotnych składających wnioski.

Kontrolujący ustalili, że w badanych przypadkach, przyznanie bonu poprzedzone było ustaleniem profilu pomocy i następowało na podstawie indywidualnego planu działania ustalonego dla bezrobotnego. W uzasadnionych przypadkach, przed upływem daty ważności bonu zatrudnieniowego, data ta mogła zostać zmieniona na pisemny wniosek bezrobotnego. Bon zatrudnieniowy zawierał również pouczenie dla pracodawcy jakie musi spełniać warunki, aby mógł ubiegać się o zatrudnienie osoby bezrobotnej w ramach bonu zatrudnieniowego, tj. nie mógł:

- posiadać zadłużeń w urzędzie skarbowym z tytułu zobowiązań podatkowych;
- posiadać zadłużeń w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych z tytułu opłat składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- zalegać z opłacaniem w terminie innych danin publicznych,

- posiadać nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych,
- mieć toczącego się w stosunku do firmy postępowania upadłościowego i nie mógł zostać zgłoszony wniosek o jego likwidację,
- w okresie 365 dni przed dniem złożenia wniosku, być ukarany lub skazany prawomocnym wyrokiem za naruszenie przepisów prawa pracy oraz być objęty postępowaniem dotyczącym naruszenia przepisów prawa pracy.

[Dowód: akta kontroli str.219-220]

W terminie 30 dni bezrobotny wyszukiwał pracodawcę, który składał wniosek o zawarcie umowy o refundację części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego do 30 roku życia. W urzędzie funkcjonował wzór wniosku w sprawie refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego do 30 roku życia, któremu przyznano bon zatrudnieniowy zawierający m. in.: dane dotyczące bezrobotnego, informacje dotyczące pracodawcy, dane dotyczące miejsca pracy skierowanego bezrobotnego.

Wniosek określał również wykaz załączników, tj.: dokument potwierdzający istnienie firmy/wyciąg z rejestru sądowego (KRS), wpis do ewidencji działalności gospodarczej lub inne, oświadczenie pracodawcy, że nie jest beneficjentem pomocy publicznej lub oświadczenie o uzyskanej *pomocy de minimis*, oraz zgłoszenie oferty pracy w ramach bonu zatrudnieniowego. Urząd pracy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku wraz z kompletem wymaganych dokumentów powiadamiał pisemnie pracodawcę i bezrobotnego o sposobie rozpatrzenia wniosku.

[Dowód: akta kontroli str.229-250]

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku pracodawca składał w urzędzie pracy ofertę pracy, która była podstawą do skierowania bezrobotnego do pracy. Zgłoszona oferta pracy była upowszechniona przez podanie do publicznej wiadomości. Refundacja kosztów następowała na podstawie umowy zawartej przez Starostę z pracodawcą. W Urzędzie funkcjonował wzór umowy zawierający m. in.: nr umowy, datę jej zawarcia, dane pracodawcy, dane osoby bezrobotnej, który otrzymał bon zatrudnieniowy, okres zatrudnienia skierowanej osoby bezrobotnej, okres za który przysługuje refundacja. Ponadto umowa zawierała zobowiązanie pracodawcy do:

- zatrudnienia bezrobotnego w ustalonym terminie przez nieprzerwany okres

18 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Do okresu nieprzerwanego zatrudnienia nie wlicza się przerw spowodowanych urlopami bezpłatnymi,

- przekazania do urzędu kopii umowy o pracę zawartej z osobą bezrobotną w terminie 7 dni, licząc od dnia jej zawarcia,
- ustalenia dla zatrudnionej osoby bezrobotnej stawek wynagrodzenia według zasad obowiązujących dla pracowników stałych na takich samych lub podobnych stanowiskach pracy,
- każdorazowego niezwłocznego informowania urzędu o zmianach w zawartej z osobą bezrobotną umowie o pracę, w tym m. in. o zamiarze dokonania zmiany warunków pracy oraz płacy,
- każdorazowego niezwłocznego informowania urzędu o przypadkach wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę z osobą zatrudnioną oraz o porzuceniu przez nią pracy w okresie objętym umową,
- każdorazowego informowania urzędu, w terminie 7 dni, od uzyskania informacji o udzieleniu urlopu bezpłatnego dla osoby bezrobotnej,
- powiadomienia urzędu o zmianie nazwy zakładu, jego siedziby, likwidacji zakładu lub jego upadłości,
- dostarczenia do urzędu informacji o dalszym zatrudnieniu po okresie objętym refundacją.

Starosta zobowiązywał się do dokonania pracodawcy refundacji części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, w okresach miesięcznych, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia zatrudnienia bezrobotnego **do wysokości 831,10 zł**, co jest niezgodne z zapisami art. 66m ust. 7, który mówił, że „*Starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1.*”

[Dowód: akta kontroli str.259-262]

Refundacja następowała na wskazane przez pracodawcę konto, po przedłożeniu wniosku o refundację oraz następujących dokumentów/kserokopii poświadczonych za zgodność z oryginałem: kopii deklaracji ZUS DRA wraz z kopiami dowodów wpłat, kopii deklaracji ZUS RCA (RSA) za osobą bezrobotną, kopii listy płac z potwierdzeniem odbioru

wynagrodzenia przez skierowaną osobę, kopii listy obecności, w terminie 30 dni od daty otrzymania wniosku o refundację wraz z dokumentami.

W umowie wskazano, że kwotę refundacji za niepełny miesiąc, a także w przypadku wystąpienia urlopu bezpłatnego lub innej nieobecności ustala się, dzieląc kwotę refundacji przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych, w których pracował.

[Dowód: akta kontroli str.251-258]

Kontrolujący zwrócili uwagę na zapis w umowie *„Do obliczenia wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, podlegającego refundacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 stosuje się przepisy ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. j. Dz. U. 2014 , poz. 159), powyższy zapis sugerował pracodawcy automatyczne proporcjonalne zmniejszenie refundacji z uwagi na niezdolność pracownika do pracy wskutek choroby przez część miesiąca. Dyrektor wyjaśniła, że „Bon zatrudnieniowy stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 831,10 zł miesięcznie. Przepisy prawa nie regulują zasad dokonywania refundacji kosztów ponoszonych przez pracodawcę. Zasady finansowania w takim przypadku określa zawierana z pracodawcą umowa cywilno-prawna. Mając na uwadze racjonalne gospodarowanie środkami FP zdaniem urzędu zasadnym jest w przypadku obniżenia kosztów zatrudnienia ponoszonych przez pracodawcę z powodu zwolnienia lekarskiego lub nieobecności niepłatnej, proporcjonalne pomniejszenie wysokości refundacji. Takie działanie zdaniem Urzędu wpływa na przejrzystość wydatkowania środków (określone są jasne i takie same dla wszystkich pracodawców zasady dokonywania refundacji). Zasady określone w umowie są akceptowalne przez pracodawców, żaden z pracodawców nie wnosił uwag dotyczących stosowanych zasad przyjmując je ze zrozumieniem. Pomimo odmiennego stanowiska MRPiPS z dnia 30.09.2014 r. w ww. sprawie zdaniem Urzędu takie działanie nie jest sprzeczne z przepisem prawa i ma na celu racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi. Ponadto ustawa określa, że refundacji podlega jedynie część kosztów wynagrodzenia i składek ZUS. Refundacja w maksymalnej ustawowej kwocie pomimo poniesienia niższych kosztów wynagrodzenia np. 100% kosztów (zgodnie z interpretacją MRPiPS) nie spełniałaby warunków prawnych”.*

[Dowód: akta kontroli str. 62, 271-280]

Zdaniem kontrolujących ustawa w art. 66m ust. 7 jasno wskazuje, że refundacja pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne dokonywana

jest przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1. Wskazana wysokość oznacza zatem konkretną kwotę a nie maksymalną wysokość refundacji.

Powyższe stanowisko potwierdzone zostało przez Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w pozyskanych wyjaśnieniach (pismo z dnia 20 kwietnia, znak: DRP.I.0212.3.22.2018.MP) gdzie jednoznacznie wskazano, że „środki przekazywane pracodawcy na podstawie instrumentu wskazanego w art. 66m ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy są przekazywane co miesiąc. Jednocześnie jest to refundacja, a zatem wysokość refundacji nie może przekroczyć kwoty faktycznie poniesionych wydatków przez pracodawcę. W sytuacji, gdy np. z uwagi na chorobę pracownika pracodawca nie poniósł faktycznie kosztów w granicach określonych w umowie, refundacja musi zostać zmniejszona do kwoty faktycznie poniesionych kosztów i może być w takiej sytuacji niższa niż kwota maksymalna ustalona w ustawie i umowie. Nie przewiduje się natomiast automatycznego proporcjonalnego zmniejszania refundacji z uwagi na niezdolność pracownika do pracy wskutek choroby przez część miesiąca. Refundacja zatem przysługuje w takiej sytuacji w pełnej kwocie określonej umową, o ile pracodawca pomimo niezdolności pracownika do pracy i tak poniósł wskazane koszty, co najmniej w wysokości określonej w umowie.”

Powyższe wyjaśnienia nie zostały uwzględnione. Środki przekazywane pracodawcy na podstawie art. 66 m ustawy mają charakter comiesięczny, refundacyjny, a zatem wysokość refundacji nie może przekroczyć kwoty faktycznie poniesionych przez pracodawcę wydatków na dany cel. W granicach kwoty refundacji ustalonej w umowie możliwe jest zmniejszenie kwoty tej refundacji w sytuacji, gdy z uwagi np. na chorobę pracownika pracodawca nie poniósł faktycznie kosztów w granicach określonych w umowie. Refundacja w takiej sytuacji za danego pracownika musi zostać zmniejszona do kwoty faktycznie poniesionych kosztów i może być w takiej sytuacji niższa niż kwota maksymalna ustalona w ustawie i umowie. Nie można natomiast automatycznie dokonywać proporcjonalnego zmniejszenia refundacji z uwagi na niezdolność pracownika do pracy w skutek choroby przez część miesiąca. Refundacja zatem przysługuje w takiej sytuacji w pełnej kwocie określonej w umowie o ile pracodawca pomimo niezdolności pracownika do pracy i tak poniósł wskazane koszty, co najmniej w wysokości określonej w umowie. Jeżeli natomiast pracodawca z uwagi na niezdolność danego pracownika do pracy poniósł koszty niższe niż przewidziane umową do refundacji – wówczas, stosownie do tego co wskazano powyżej, kwota refundacji miesięcznej

powinna zostać zmniejszona do kwoty środków faktycznie poniesionych. W związku z powyższym w tym zakresie zostaną wydane zalecenia pokontrolne.

Kontrolujący ustalili, iż treść § 3 ust. 2 w umowie nr CAZ.A.7011.3.2016.KO z dnia 20.05.2016 r. jest inna niż treść zawarta we wzorze umowy, brak jest zapisu „Kwotę refundacji za niepełny miesiąc, a także w przypadku wystąpienia urlopu bezpłatnego lub innej nieusprawiedliwionej nieobecności ustala się, dzieląc kwotę refundacji przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych, w których bezrobotny pracował.

[Dowód: akta kontroli str.259-270]

Umowa zawierała zobowiązanie pracodawcy, iż w przypadku niespełnienia warunków określonych w § 2 ust. 1, tj. niezatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy pracodawca zwraca:

- kwotę otrzymanej refundacji wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie do 12 miesięcy od dnia zatrudnienia bezrobotnego,
- kwotę ustaloną proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie 6 miesięcy po upływie okresu refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania Urzędu.

Natomiast w przypadku rozwiązania umowy o pracę przez bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy bezrobotnego, pracodawca nie zwraca otrzymanej refundacji za okres zatrudnienia skierowanego bezrobotnego.

Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne stanowi *pomoc de minimis* spełniającą warunki określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) lub rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9) lub we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury. Na dzień podpisania umowy pracodawca otrzymywał zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis, które w przypadku zmiany wartości

dofinansowania, zaświadczenie było korygowane.

[Dowód: akta kontroli str.281-288]

Kontrolujący ustalili, że we wszystkich skontrolowanych przypadkach, Starosta Olsztyński refundował pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy w wysokości zasiłku o którym mowa w art. 72 ust.1 pkt 1, tj. do wysokości 831.10 zł brutto.

[Dowód: akta kontroli str. 260, 264, 268]

Gdy pracownik przebywał na zwolnieniu lekarskim, to pracodawca pomniejszyła kwotę do refundacji, nie można w tym zakresie czynić zarzutu Staroście Olsztyńskiemu.

[Dowód: akta kontroli str. 271-280]

VI. Rozliczanie bonów zatrudnieniowych

Kontrolujący ustalili, że we wszystkich skontrolowanych przypadkach pracodawcy, zgodnie z § 2 pkt 2, w ciągu 7 dni od dnia zawarcia umowy o pracę dostarczali do urzędu kopię zawartej umowy o pracę. Starosta Olsztyński stosowną decyzją orzekał o utracie statusu osoby bezrobotnej w związku z podjęciem zatrudnienia w ramach bonu zatrudnieniowego, z datą podjęcia zatrudnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 289-290]

Po okresie refundacji Starosta Olsztyński w związku z koniecznością dalszego monitorowania zawartych umów, przypominał o konieczności dostarczania za każdy miesiąc deklaracji ZUS P RCA (RSA) za skierowaną osobę bezrobotną.

[Dowód: akta kontroli str. 291-292]

Kontrolujący ustalili, że w 2 przypadkach bezrobotni rozwiązali przed upływem 18 miesięcy, umowy o pracę. W takim przypadku, po dostarczeniu świadectwa pracy Starosta Olsztyński pismem informował pracodawcę, że umowa została rozwiązana z ostatnim dniem zatrudnienia skierowanej osoby bezrobotnej.

[Dowód: akta kontroli str. 292-295]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż Urząd dokonał korekty umowy w kwestii dotyczącej ustalania wysokości refundacji, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

a/a

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Genowefa Macina

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Marta Nigtek

Z up. WOJEWODY
WZEMIEŃSKO-MAZURSKIEGO

Marcin Jastrzębski
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej